

Holló József

Csendek mögötti áthallások

Reccsen a csend – mintha törne
és a törésvonalon kiömölve
tolongnak széjjel a neszek.
Megtelik velük a világ
s mint bolondos összevisszaság
feszengnek túlsúfolt terek.

Szél támad, megnyalja arcomat,
ellökném – lefogja karomat
valami furcsa erőtlenség.
Eközben nyílni kezd a távol,
hogy többet mutasson önmagából:
egy karcsú torony hegye épp

átszúrja magán az eget.
Sugarak csókolnak nyílt sebet
– ott van a vér a szájuk szélén.
Fékező vonatkerekek zaja,
mintha sikolyként hangzana
a szétszéledt messzeségek végén.

És a kíváncsivá tett képzelet
csörtetve szalad a távolságon
hogy kilesse azt, ami még átfér
egy törtcsend mögötti áthalláson.

Könyörgő

Ökölbe görcsösült kezeinket
Te kulcsold
imára Istenem:
mert az indulatoktól fűtött
ember – magától
erre már képtelen.

Te hajlítsd földre térdeinket
mert a konokságunk
már nem engedi.
Elvadult, kényszeres tudatunk
– saját magát
se tiszteli.

Ökölbeszorított kezeinkkel
csak fenyegetni,
meg ütni lehet.
Eltorzult arccal ordítózza
hagyni, hogy vigyen
a gyűlölet.

Mi képesek voltunk Fiút
ölni: és a fába
ököllel verni szögeket.
Szánj meg Uram és kulcsold
imára... az ütésre
emelt öklöket.

Vágyó ars poetica

A kristálytisza csenden rést ütni valahogy
egy lélegzetvételnél verssorral csupán...
hol az esengő gondolat kútkávéra rogy,
hogyan mélybe szédülhessen készítő mámorán

– feltörve a csendet a vízbecsobbánáson
s pillanatig még lázban éghet
a vágy: amin szétsikolt a szó
megszelídíteni a gorombalétet.

Albert-Lőrincz Márton

(Kései barátság)

Hadnagy Jóskához

Barátok vagyunk. Szinte egyszerre lépett ki időnk a kakukkórán, de más-más festőpalettán keverődtek rajta a színek. Egy-egy esztendő tésztéje vagy sietve kalimpált akkoriban az óra mutatója éppen, a késést be lehetett hozni, úgyszintén a sietést. Kortársaimhoz mérve egy esztendő volt a csúszás, de a barátkozás semmiben nem szenvedett hátrányt. Sem a tanulás. El is felejtettem, hogy az én kakukkórám korábban szólalt meg, mint akikkel iskolába jártam, de vígan élveztük a hargitai teret, a téli zimankót, a nyári fellegeket: a szikracsiholást. Így ment előre a vén világ, saját időm másusán csüngve, amelyik az órától kilépett. Az Olt vize bővült el tele rézgálic-bányaszennyel, ebben jó tíz esztendőm sínylődött, alighanem terebélyesedett, módjával, ahogy a diófák szoktak. Semmi sietség. Az idő szarujában a gondtalanság volt a bőség. Jól szívta a vizet a szülőszivacs. Később a Békény és a végtelen nyári délutánok, esték. Nem állt az idő. Kései barátok lettünk, mióta felolvastunk ott. Kolozsvár s Dicső messze esett, a Küküllő, a Hója, ezért mi most késsel hordjuk fel a vászonra a kényes színeket, borús ég színkéket, kisercent vérvöröset, tanktaposott barnát, félelem-sárgát, édeni zöldet, Akherón-feketét, és nem szőre hullató ecsettel.

Hadnagy József

Ikermánia

„Kései barátok lettünk, mióta felolvastunk ott.”

Főlolvasón találkoztunk, már túl a hatvanon, szurkoltál nekem, nem szavakkal, valamiféle metanyelven, amit csak ha őszinte, értek, és szurkoltam neked én is. Nincs értelme az izgulásnak, mondtam magamban olyan nyelven, mit lefordítani aligha lehet:

Oda se figyelnek, sok a vers. Nem is csoda, ha a lélek, mint bogár a földkupac alól, kibújik, lerázza szárnyairól a rátapadt súlyokat, és a találkozó utáni találkozó borkölteményes asztaltáaira repül, és időnként vissza, mikor az illetendő érdeklődés légyecsapója meglegyinti...

„NEM TÜNTEM KI!” – ez tűnt föl nekem, a verszűmmögésben szövedő csöndben. Rímet buggyantottam hozzá nyomban: „Én meg nem vagyok fontos.” Így utólag, azt hiszem, barátságunk alapja ez lett, ez a rímtelen rím, ez a verstelen kétsoros.

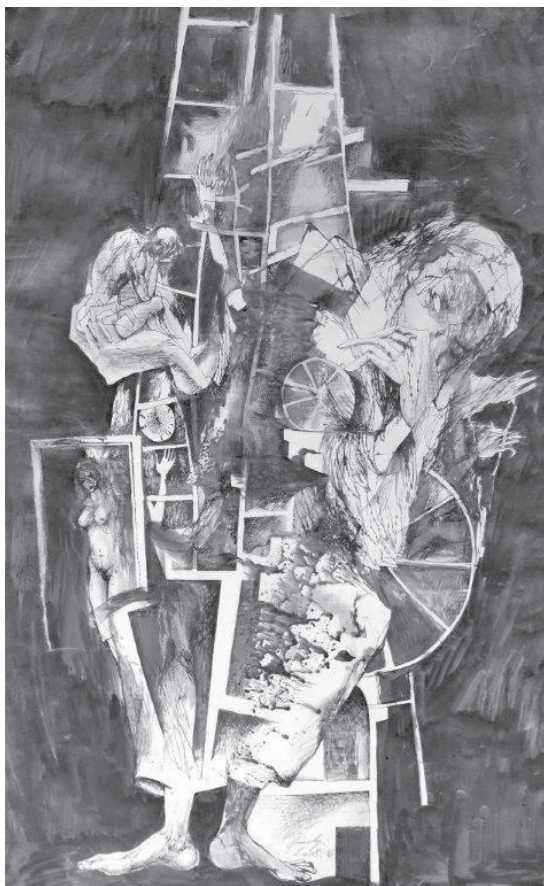
Aztán első ikerversek.

Az a gyanúm, hogy a főlolvasó verszűmmögésben Bölöni Domi (az ikerversek keresztapja) hallása kiélesedett, mivel külön ezüsthálót eszelt ki, s mi belerepültünk, pókká változtunk, s a vers is, amely szövetett.

S lám, amint a hálónk megtelik, hajót, vitorlát eskábálunk, új szigeteket fedezünk föl, s minden szigetnek nevet adunk. Nem nagy szigetek, nem tűnnek ki, nem fontosak, de mégiscsak szigetek – vannak,

más színekkel, más árnyalatokkal hurkol csipkét a tenger,
 más habok lepedői között ébred és fekszik a Nap,
 más szövésű csöndfátyolban mutatkozik a Hold
 s az udvarhölgy-csillagok körülötte,
 székel sziklán egyensúlyozó fenyők
 s az Alföldet égbe emelő hársfák hegyén...

Ne izguljunk hát, végtelen az idő, és kicsi ez a golyóbis.
 Előbb-utóbb valaki megpillantja az apró, páros szigeteket,
 és mint én, amikor észreveszem a nekem címzett versed,
 elkiáltja magát: Föld! – s elnevezi a kései barátság
 hullámain lebegő új világot: Ikermániának...

Bened a létra (vegyes technika, karton)

Albert-Lőrincz Márton

(Az ikerversek aczélja és kovája)

*„mint az aczél és kova, bár két hideg test, meleget,
 szikrát hoz elő: úgy mi is lendíthetünk valamit egymáson”
 (Tompai Mihály Arany Jánoshoz írott leveléből, 1854)*

Megcsillan a barázdán a fény – ki veszi észre ma?
 – bogarat, gilisztát szedegetnek, tömik begyüket
 a bódultan billegő, szaporán szökkenő ezüst
 barázdabillegető, villogó rézfarkú cinkék –
 ki veszi észre? – szokatlan szokványos kép, kimenni
 minek a rétre, a szántóföldekre? – ott nincs ember-
 áradat, idegen tömeg, zárkózott betonerdő,
 életet takargató pizsmogó-rikácsoló
 házrengeteg, városszemét, szegletekben megülő
 ürülékűz, kanáliszag, zöld köpet, csak cipődre
 tapadó tiszta porpermet, póre vadvirágillat,
 szél suhogása, egek csenzubogása – magad vagy.

Régi kép, emlékek egymásra pikkelyeződése.
 Nem veszíthetem el, csak most eszmélek rá. Csatangolt
 más is ilyen kihívó indulatokon, ellenfél,
 segítő, barát, ki verset ír, kinek más a szeme fénye,
 s a felhő alatt meglebbenő látvány, két hideg test,
 és mégis egyre rebben, hogy kerek legyen a szikra,
 mi csihológdik, égni kezd, s kipattan versbe ringva.

Hadnagy József

Két hideg kő

„egék csendzubogása – magad vagy.”

Albert-Lőrincz Márton: (Az ikerversek aczélja és kovája)

Magam vagyok,
mint hideg kő a vízben,
a partok elfolynak, én maradok,
míg az angyalok égbe visznek,
csillagcsiholó kovakőnek...
Persze mindezt csak álmodom.
Van-e az álomnál különösebb patak?
Egy élet el nem szikrázott hidegét őrzi
a kőben, mint lángot a robbanóanyag.
Két tűz könnyen kioltja egymást,
súgja a préri egy megsárgult könyvből.
Két hideg kő, ha egy álomban összekoccan,
csillagot szikrázik örömből, könnyből...

Intervallumok (vegyes technika, karton)

Günter Kunert

A Sztüx folyónál

(Am Styx)

Egy kis erdőben
Berlin közelében és
letűnt napok távolában. Apám
fakéregből csónakot készít:
árboca egy gyufaszál
vitorlája egy darabka papír
egy számla talán.
A patak tovasodorja a csónakot.
Magával viszi apámat is
a kis erdőt és
az egész várost és legvégül
a földkerekséget
teljes világosságban.

Kilátás

(Ausschau)

Minden délben az ablak előtt
ugyanaz a látvány:
földek barázdák termés.
Mögöttük az ország
legrégebbi temploma. Kövei
Nagy Károly idejéből valók hazudja
ténylegesen a helybéli legenda. Több
mint ezer éves itt minden
körös-körül. Mindent számtalanszor
végigszántottak trágyáztak megműveltek:
most a méreg megérett az aratásra.
Egy röpke évezred után
minden kilátás odalesz
egyre több huzal köti a láthatárhoz
a rövidesen megtörő
tekintetet.

Az utazó-gyűjtő

(Der fahrende Sammler)

útleveleit rendszerezi.
Kékek, zöldek, legvégül pirosak.
Felsőjelek kartonpapíron. Pecsétek
idegen urak országából,
mint amilyen az enyém is volt. Arcom:
bűnözők albumára érett. Nézd csak,
ez az alattomos tekintet valamit rejteget.
Hivatása? Kortárs.
Míg ez a foglalkozás magától
ki nem hal vagy meg nem szüntetik.
Nyissa ki a száját, és
hallgasson: az idegen szavak
behozatala büntetendő.
Ide-oda utaztam egy
selyemfonálon: mint a vetélő.
Az anyagot, amely így létrejött,
nincsen vámos, amely tőlem
valaha is elkérhetné.